

Esitys 20 tuntia laajemman varhaiskasvatusoikeuden myöntämisen periaatteiksi

1. Lapsen liittyvät mahdolliset perusteet yli 20 tuntia varhaiskasvatusoikeuden saamiselle

A. Lapset, jotka tarvitsevat kasvun ja oppimisen tukea

- 20 tuntia laajempaa varhaiskasvatusta voivat harkinnanvaraisesti saada pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevat lapset sekä lapset, joilla on laajaa kasvun ja oppimisen tuen tarvetta. Nämä lapset sijoittuvat pääsääntöisesti integroituihin ryhmiin ja heille voidaan tarvittaessa myöntää 20h laajempi oikeus, esimerkiksi yhteensä 5–7h/päivässä.
- Lievät oppimisvaikeudet eivät suoraan oikeuta laajempaan varhaiskasvatukseen
- Laajemman oikeuden perusteet arvioidaan lapsen hyödyn näkökulmasta.
- 20 tuntia laajempi harkinnanvarainen varhaiskasvatus myönnetään yksilöllisen tarpeen mukaisesti, tapauskohtaisesti.
- 20 tuntia laajemman oikeuden jatkuminen arvioidaan vuosittain.

B. Lapset, joilla varhaiskasvatus mainitaan avohuollon tukitoimena lastensuojelun asiakassuunnitelmassa

- Mikäli lapselle haetaan 20 tuntia laajempaa varhaiskasvatusoikeutta, yhteistyöneuvottelu huoltajien ja lastensuojelun kanssa tulee järjestää Vantaalla käytössä olevan, nykyisen toimintamallin mukaisesti. 20 tuntia laajemman varhaiskasvatuksen tarve määrittelyineen tulee myös olla kirjattu lastensuojelussa tehtyyn asiakassuunnitelmaan. Näin lapsi saa laajemmasta varhaiskasvatuspalvelusta tavoitellun hyödyn kehitykselleen ja hyvinvoinnilleen.
- Kun aloitusneuvottelu on järjestetty, varhaiskasvatus on lastensuojelun avohuollon tukitoimena Vantaalla maksutonta.
- Laitossijoituksen/perhesijoituksen yhteydessä 20 tuntia laajemman varhaiskasvatuksen tarjoaminen arvioidaan tapauskohtaisesti.

C. Kaksi ja monikieliset lapset

20 tuntia laajempi oikeus arvioidaan tapauskohtaisesti ao. periaatteiden pohjalta.

1. 5–6-vuotiaat kaksi- ja monikieliset lapset

- Valmistavassa opetuksessa olevat 6-vuotiaat lapset ovat lapsia, joiden suomen kielen taito kaipaakaan vielä runsaasti vahvistamista. Tällöin varhaiskasvatuksen laajuus voisi olla tarvittaessa yhteensä 5–7 h/päivä. Tapauskohtaisesti 20 tuntia laajempaa varhaiskasvatusta saattavat tarvita myös muut 5–6-vuotiaat lapset, joilla suomen kieli ei vielä ole riittävästi kehittynyt.
- Lastentarhanopettaja vastaa kielitaidon seurannasta ja hän käyttää arvioinnissa suomen kielen seurantalomaketta. Seurannan perusteella voidaan saada tietoa siitä, että 5–6-vuotiaan lapsen suomen kieli ei ole vielä riittävästi kehittynyt eli lapsen vaihe on vielä alkeiskielitaidon vaihe/peruskielitaidon alkuvaihe. Tällöin lapselle voitaisiin myöntää yhteensä 5–7 tunnin päivittäinen varhaiskasvatuspalvelu.

2. 3–4-vuotiaat kaksi- ja monikieliset lapset

- Nuoremmille kaksi- ja monikielisille lapsille arvioidaan riittävän joko varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan tai huoltajien toiveen mukaisesti vaihtoehtoisesti 20 tuntia/vk. Nuoremmilla lapsilla oman äidinkielen kehittyminen vahvistaa toisen kielen oppimista. Lapsen traumatausta tulee harkinnassa huomioida – perheen tilanteet vaihtelevat, eikä lapsi ei välttämättä hyödy 20 tuntia laajemmasta varhaiskasvatusoikeudesta.
- Turvapaikanhakijalapsille varhaiskasvatus tarjoaa toistaiseksi avoimia palveluita. Kun perheen tilanne muuttuu, edetään normaalilla menettelyllä, ellei muuta päätetä.

2. Perheeseen liittyvät mahdolliset perusteet yli 20 tuntia varhaiskasvatusoikeuden saamiselle

A. Kun laajempi oikeus on perusteltu perheen olosuhteiden vuoksi

- Lapsella on oikeus laajempaan varhaiskasvatukseen huoltajan väliaikaisen työssäkäynnin, työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen, kuntoutuksen tai muun vastaavan syyn vuoksi.

B. Vanhempien jaksaminen ja arjesta selviytyminen

- Mikäli lapsella on tarve 20 tuntia laajempaan varhaiskasvatukseen, selvitykseen liitetään olemassa olevat asiantuntijalausunnot tms. Varhaiskasvatuksen laajuuden tarpeen arviointi tapahtuu normaalissa rakenteessa. Lisäksi aikuisten ongelmista johtuvan laajemman varhaiskasvatuksen tarpeen yhteydessä tulee lapsen perhettä tukea lapsen tilanteen helpottamiseksi.

Mahdollisia laajemman varhaiskasvatuksen perusteita voivat olla seuraavat perheen tilanteet:

- Mielenterveyden ongelmat
- Sairaus perheessä
- Kuntoutuminen
- Synnytykseen liittyvät komplikaatiot
- Synnytyksen jälkeinen masennus
- Äkillinen kriisi perheessä
- Lastensuojelun asiakkuus

Maahanmuuttajaperheen kotoutuminen ei suoraan edellytä kokopäiväistä varhaiskasvatusta.